

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за продажните цени на производителите на индустриски производи, вкупно

Ц_Ц.41_М_МК_2022_12

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за цени
1.3	Лице за контакт
	Елизабета Трајковска
1.4	Звање на лицето за контакт
	Виш соработник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	elizabetha.trajkovska@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 3295 660
1.8	Факс
	00389 2 3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	30/06/2023
2.2	Последна објава на метаподатоците
	30/06/2023

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

2.3 Последно ажурирање на метаподатоците

30/06/2023

3 Статистичка презентација**3.1 Опис на податоците**

Индекси на продажните цени на производителите на индустриски производи, вкупно се пресметуваат: вкупно, по главни индустриски групи, сектори, оддели и групи.

Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи, вкупно, ги мерат промените на нивото на цени на производителите на индустриски производи/услуги што се произведуваат во земјата и се продаваат од производителите на домашниот пазар и на странски пазари.

Индексот на продажните цени на производителите на индустриски производи, вкупно, е составен од две компоненти: индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар и индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на странски пазари.

3.2 Систем на класификации

Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2, Класификација на производи по дејности - КПД, Национална номенклатура на индустриски производи - ННИП, Главни индустриски групи - ГИГ, Царинска тарифа - ЦТ.

3.3 Опфат на сектор/и

Сектори: Б - Вадење на руди и камен, В - Преработувачка индустрија, Г - Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација (група 35.1).

Опфат на секторите:

Б - Рударство и вадење на камен,

В - Преработувачка индустрија,

Г - Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација (само група 35.1),

Д - Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината (само оддел 36), според НКД Рев.2.

Продажните цени на производителите на индустриски производи од одделот Д36, се прибираат и се во фаза на воспоставување.

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи, вкупно, ги мерат промените на нивото на продажните цени на производителите на индустриски производи што се произведуваат во земјата и се продаваат од производителите на домашниот пазар и на странски пазари.

Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи, вкупно, се составени од две компоненти: индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар и индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на странски пазари.

Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи, вкупно, се пресметуваат како пондериран просек од индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар и индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на странски пазари.

3.5 Статистичка единица

Секундарно истражување. Статистичките единици се дефинирани со примарните истражувања.

3.6 Статистичка популација

Секундарно истражување. Статистичката популација е дефинирана со примарните истражувања.

3.7 Референтна област

НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија).

3.8 Временска покриеност

Од јануари 2010 година (2015=100) според НКД Рев.2.

3.9 Базен период

2015 = 100.

4 Единица на мерење

Индекси.

5 Референтен период

Месец.

6 Институционален мандат

6.1 Законски акти и други договори

Национални:

Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07,51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) <http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx> и Програма застатистички истражувања 2023-2027 („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23) <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8>

Меѓународни:

Регулатива (ЕЗ) бр. 1165/98 на Советот

Регулатива (ЕЗ) бр. 1503/2006 на Комисијата за спроведување и изменување и дополнување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1165/98

Регулатива (ЕЗ) бр. 2019/2152 за Европските деловни статистики, како и Регулативата (ЕЗ) бр.2020/1197 за нејзино спроведување која ги дефинира техничките спецификации.

Методологија за краткорочни деловни статистики, Евростат, 2006

6.2 Споделување на податоци

Индекси се праќаат (преку eDAMIS) до Евростат.

7 Доверливост

7.1 Доверливост - политика

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика <https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>

2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост

<https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика <https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx> и Политиката за доверливост <https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>, индивидуалните податоци не се објавуваат.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Објавувањето на податоците е во согласност со Календарот на објавување

<http://www.stat.gov.mk/Kalendar.aspx> кој се објавува на веб-страницата на Државниот

заводза статистика.

Календарот на објавување се подготвува еднаш годишно, пред почетокот на календарската година.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

Календар на објавување <https://www.stat.gov.mk/Kalendar.aspx>

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Месечна.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Во согласност со Стратегијата за дисеминација <https://www.stat.gov.mk/Dokumenti/strategii/StrategijaDiseminacija2014-2016mak.pdf>. Соопштенијата се објавуваат месечно и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“

Соопштение „Индекси на продажните цени на производителите на индустриски производа, вкупно“

<https://www.stat.gov.mk/PrethodniSoopstenijaOblast.aspx?id=118&rbrObl=15>

10.2 Публикации

Публикации:

Месечен статистички извештај,

<http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=28&rbrObl=37>

Статистички годишник,

<http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=34&rbrObl=37>

10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат - база на податоци - Цени

<http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

10.4 Пристап до микроподатоци

Во согласност со Законот за државна статистика <http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx> (член 41) и со

Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22>

податоците што се прибрани за потребите на официјалната статистика може да се користат за научно-истражувачки цели ако не е загрозена нивната директна или индиректна идентификација, т.е. откривањето на индивидуалноста на податокот.

Пристапот до микроподатоци евозможен само во просторија на ДЗС, а врз основа на претходно доставено и одобрено барање и потпишан договор.

10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат во форма согласно нивните потреби.

Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и тие се објавени на веб-страницата на оваа институција.

10.6 Документација за методологијата

Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на ДЗС <http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=118&rbrObl=15>

Методологија за краткорочни деловни статистики, на Евростат, <https://circabc.europa.eu/sd/a/fd45995c-7bfd-4db0-986e-14ac23072343/Methodological%20manual%202006%20KS-BG-06-001-EN.pdf>

10.7 Документација за квалитетот

Извештај за квалитет за 2015, од ДЗС, http://172.16.1.48/Meta_godini.aspx

Извештај за квалитет за 2015, од ДЗС, во Евростат https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/sts_ind_pric_esms_mk.htm

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Посветеноста на Државниот завод за статистика за обезбедување квалитет на производите и на услугите е содржана во: Законот за државна статистика <http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>, Стратегискиот план на Државниот завод за статистика <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=6>, Политиката за квалитет на Државниот завод за статистика <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=24> како и во постојаните напори за усогласување со Кодексот за работа на европската статистика <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2>.

Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување квалитет се документирани во интерен документ Насоки за обезбедување квалитет на статистичките процеси.

Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот Упатство за менаџери на статистички истражувања.

11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM). Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12 Релевантност

12.1 Потребни на корисниците

Податоците за индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи се користат и од бизнис-заедницата и од Владата:

- Како економски индикатор:

Индексите ги покриваат ценовните движења со што се овозможува да се предвидат соодветните промени во цените во трговијата. Тие може да се јават како почетен индикатор на инфлациските притисоци во економијата. Овие податоци се користат при формулирањето на фискалната и монетарната политика.

- Како дефлатор на други економски серии:

Индексите се користат за да се прилагодат другите економски временски серии на промените на цените.

- Како основа за индексирање на цените во договорите:

Индексите најчесто се користат за индексирање на купопродажните договори. Со овие договори обично се определува износот на пари кој треба да се плати во одреден момент во иднината. Може да е договорено да биде вклучена и индексациска клаузула со која се земаат предвид промените на цените.

Индексите се користат за споредба со други држави.

12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

12.3 Комплетност

Во согласност со регулативите дадени во концептот 6.1, Државниот завод за статистика ги обезбедува сите барани податоци.

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

13 Точност и веродостојност**13.1 Севкупна точност**

Точноста на податоците се обезбедува преку преземање на мерки за намалување на примерочните и/или непримерочните грешки, како и дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.

13.2 Примерочни грешки

Секундарно истражување. Условено е од примерочните грешки кај примарните истражувања.

13.3 Непримерочни грешки

Секундарно истражување. Условено е од непримерочните грешки кај примарните истражувања.

14 Навременост и точност**14.1 Навременост**

Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи, вкупно се објавуваат најдоцна 45 дена (T+45) по завршувањето на референтниот период како дефинитивни податоци.

14.2 Точност

Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување и навремено проследени/испратени до Евростат.

15 Кохерентност и споредливост**15.1 Географска споредливост**

Податоците се произведуваат на национално ниво. Споредливоста е обезбедена на меѓународно ниво.

15.2 Временска споредливост

Временска серија од 2010 година според НКД Рев.2 (2015=100) и споредливоста на временската серија е обезбедена.

15.3 Меѓудоменска кохерентност

Кохерентноста е целосно обезбедена со примарните истражувања.

15.4 Внатрешна кохерентност

Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.

Државен завод за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

16	Трошок и оптовареност
Не се пресметува.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Ревизија на податоците се прави со промена на базната година и со промена на номенклатурите.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Извори на податоците се статистичките истражувања: „Месечен извештај за продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар“ (Ц.ДОМА) и „Месечен извештај за извозни цени (Продажни цени на производителите на индустриски производи на странски пазари)“ (Ц.ИЗВОЗ).	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Месечна.	
18.3	Прибирање на податоците
Секундарно истражување, прибирањето на податоците се врши со примарните истражувања.	
18.4	Проверка на податоците
Секундарно истражување, податоците се проверуваат во примарните истражувања.	
18.5	Компилирање податоци
Импутација е фаза која се спроведува во примарните истражувања.	
18.6	Прилагодување
Не е применливо, не се врши прилагодување на податоците.	
19	Коментар
Нема коментар	
A.1	Анекси

Државен завод за статистика